

Dosarul nr. 3r-165/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: Z. Talpalaru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, V. Mihaila, V. Sîrbu)

DECIZIE

28 august 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Sveatoslav Moldovan
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de Ministerul Afacerilor Interne,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Golban și Dinu Pîrgaru împotriva Ministerului Afacerilor Interne, Inspectoratului General al Poliției și Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la declararea ilegalității răspunsului și obligarea recalculării vechimii în muncă, împotriva încheierii din 5 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea depusă de Ministerul Afacerilor Interne privind repunerea în termen a cererii de apel și a fost declarat inadmisibil apelul ca fiind depus în afara termenului legal,

c o n s t a t ă :

La 6 octombrie 2017 Nicolae Golban și Dinu Pîrgaru au depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Afacerilor Interne, Inspectoratului General al Poliției și Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la declararea ilegalității răspunsului și obligarea recalculării vechimii în muncă.

Prin hotărârea din 15 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată. Au fost constatate ca fiind ilegale inacțiunile Inspectoratului General al Poliției și Casei Naționale de Asigurări Sociale referitoare la cererile prelabile din 4 septembrie 2017 înaintate de Nicolae Golban și Dinu Pîrgaru. A fost recunoscut ilegal refuzul Ministerului Afacerilor Interne nr. 10/P-433/17 din 25 septembrie 2017. A fost obligat Ministerul Afacerilor Interne să recalculeze vechimea în muncă cu includerea avantajelor, două luni vechime pentru o lună în serviciu, pentru perioada efectuării de către Nicolae Golban a serviciului în cadrul Izolatorului de detenție temporară și escortă a Comisariatului raional de Poliție Glodeni, în perioada de activitate. A fost obligat Ministerul Afacerilor Interne să recalculeze vechimea în muncă cu includerea avantajelor, două luni vechime pentru o lună în serviciu, pentru perioada efectuării de către Dinu Pîrgaru a serviciului în cadrul Izolatorului de detenție temporară și escortă a Comisariatului raional de Poliție Glodeni.

La 18 decembrie 2018 Ministerul Afacerilor Interne a declarat apel împotriva hotărârii din 15 noiembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Prin încheierea din 5 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea depusă de Ministerul Afacerilor Interne privind repunerea în termen a cererii de apel și a fost declarat inadmisibil apelul ca fiind depus în afara termenului legal.

La 1 iulie 2019 Ministerul Afacerilor Interne a depus recurs împotriva încheierii din 5 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerând-o ilegală și neîntemeiată prin faptul că a fost emisă cu încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept procedural.

A relatat că dispozitivul hotărârii din 15 noiembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost recepționat de către Ministerul Afacerilor Interne la 17 decembrie 2018, motiv pentru care apelul a fost depus peste termenul legal.

La fel, a relatat că prima instanță contrar prevederilor art. 236 alin. (4) Cod de procedură civilă, nu a expediat copia dispozitivului hotărârii în decurs de 5 zile de pronunțarea acestuia.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii și restituirea cauzei la rejudecare.

Instanța de recurs reține că prin Legea nr.116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, iar în conformitate cu art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019.

Prin prisma art. 258 alin. (3) al Codului administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod.

În conformitate cu art. 242 Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 5 iunie 2019, iar recurentul a recepționat-o la 19 iunie 2019, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție a scrisorii recomandate (f.d.190).

Astfel, recursul declarat la 1 iulie 2019, este depus cu respectarea termenului prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 247 Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată.

Examinând recursul, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Alineatul (3) al aceluiași articol, prevede că repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

Instanța de recurs consideră oportun de a reitera și prevederile art. 110 Cod de procedură civilă, care statuează că, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Totodată, conform art. 111 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă (în vigoare până la 14 ianuarie 2019), actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. Termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Instanța de recurs notează că, exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă, or, în conformitate cu art. 15 Cod de procedură civilă, participanții la proces și alte persoane interesate ale căror drepturi, libertăți ori interese legitime au fost încălcate printr-un act judiciar pot exercita căile de atac împotriva acestuia în condițiile legii.

Din materialele dosarului s-a constatat că, la 15 noiembrie 2018 a fost pronunțat dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Golban și Dinu Pîrgaru a fost admisă parțial.

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 15 noiembrie 2018, rezultă că la pronunțarea dispozitivului hotărârii, reprezentantul Ministerului Afacerilor Interne nu a fost prezent.

În conformitate cu art. 236 alin. (4) Cod de procedură civilă, participanții care nu au fost prezenți la pronunțarea dispozitivului hotărârii primesc copia hotărârii în decurs de 5 zile.

Instanța de recurs constată că în adresa participanților la proces a fost expediată copia dispozitivului hotărârii pronunțate în cauză (f.d. 124-125).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, în speță, termenul de declarare a apelului și-a început curgerea la 16 noiembrie 2018, ziua imediat următoare datei pronunțării dispozitivului hotărârii contestate și a expirat la 15 decembrie 2018, însă având în vedere că aceasta a fost o zi nelucrătoare, termenul de declarare a apelului a expirat în următoarea zi lucrătoare, adică la 17 decembrie 2018, aceasta fiind ultima zi de declarare a apelului.

Actele cauzei atestă că, Ministerul Afacerilor Interne a contestat cu apel hotărârea din 15 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, la data de 18 decembrie 2018 și a solicitat concomitent și repunerea în termenul de declarare a apelului, invocând că au luat cunoștință de dispozitivul hotărârii la 17 decembrie 2018.

În acest sens, art. 116 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, prevede că persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că, instanța de apel prin încheierea din 5 iunie 2019, întemeiat a respins cererea de repunere în termen a apelului și a declarat inadmisibil apelul, având în vedere că argumentele invocate în susținerea cererii de repunere în termen a apelului sunt neîntemeiate.

Astfel, nu poate fi reținut argumentul recurentului precum că, din motive întemeiate a omis termenul de declarare a apelului, deoarece a luat cunoștință de hotărârea primei instanțe în data de 17 decembrie 2018.

Sub acest aspect, instanța de recurs reiterează că termenul declarării apelului începe a curge din ziua imediat următoare datei pronunțării dispozitivului hotărârii, dar nu de la data comunicării acestuia, indiferent de faptul dacă partea a fost sau nu prezentă la pronunțare.

Totodată, instanța de recurs menționează că Ministerul Afacerilor Interne, a fost citat legal pentru ședințele de judecată în prima instanță, ceea ce se confirmă prin avizele de recepție a scrisorilor recomandate (f.d.28, 52, 102). La fel, pe parcursul examinării cauzei, reprezentantul Ministerul Afacerilor Interne a depus referință și a solicitat examinarea cauzei în lipsă (f.d.55, 83).

Conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consemnează faptul că, Ministerul Afacerilor Interne a fost în cunoștință despre existența prezentului litigiu și prin urmare, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță, fapt ignorant cu desăvârșire, care în consecință a generat omiterea termenului prescris la depunerea apelului.

Așa fiind, se constată ca întemeiată soluția instanței de apel cu privire la respingerea cererii de repunere a apelului în termen și declararea apelului ca inadmisibil, fiind cert stabilit că Ministerul Afacerilor Interne, nu a prezentat probe ce ar confirma omiterea din motive întemeiate a termenului de declarare a apelului, motiv din care survin sancțiunile procedurale prevăzute de art. 10 alin. (1) Cod de procedură civilă, pentru subiectul obligat în raport procedural, în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Prin urmare, argumentele invocate în cererea de recurs sunt neîntemeiate și nu constituie temei de anulare a încheierii recurate.

De altfel, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, în cazul admiterii cererii și repunerii apelului

în termen, se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În context, instanța de recurs amintește că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă în practica sa constantă că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev contra Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, Kemp contra Luxembourg, Diaz Ochoa contra Spaniei), în carte înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Ministerul Afacerilor Interne.
Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Nicolae Craiu